

ՀԱՅԵՐԵՆԻ

15
Փարա

ՕՐԱԹԵՐԹ

15
Փարա

Հայրենիք ամեն օր կը հրատարակուի, տարեկան գինն է 40 ռուբլի և գաւառացի համար 7 արծաթ մեծիտ կանխիկ: Գաւառացիները տարուբեան ծախքը մեր վրայ է: Վեցամսեայ և եռամսեայ բաժնուրդը ալ կը ճշգրտուին:

Լրագրոյ վերաբերեալ գիր կամ համակ պատրաստելու համար քննարկուի Թ. 14: Խմբագրութեան ազգեալ գիր եւ չը տարիք: Ծանուցման առջեւ մէկ ամսամի համար 3 դրոշ է: Կանխիկ տուած համար տակաւորութիւն կը լիցայ:

ԱԶԳԱՅԻՆ

ԻՄ ՄՏԱԾՈՒԹԻՒՆՔ

ՃԻՆ

Վ. Ա. Ն.

Այսօր պարագայներն այնպէս կը բերեն որ վան և փորթուղական գրեթէ համանիշ բաւեր դարձած են:

Այս էջերուն մէջ քանիցս աւելի ունեցանք անձնութեան և զոհողութեան այս անձնաւորութեան նկատմամբ ժողովրդին ուշադրութիւնն հրաւիրելու: Հայրենեաց սոյն անխնայ մշակին հանապազօրեայ ճգնաժամը լսելով կողմնորոշուի և աւաւել ձեռք կտրկուսնուի և ժողովուրդի աշխատութիւնը խնդրել, իւր վարժարանի վերաբերութեամբ:

Անցեալ դեկտ. 1 էն սկսեալ Պ. Մկրտիչ փորթուղական վանայ կեդրոնական վարժարանի երկրորդ շրջանն սկսաւ շարունակել իւր նախորդ ծրագրով:

Առաջին տարեկան շրջանը լրացաւ նոյեմբերի վերջ: Քննութիւնները կատարուեցան և Դ. Պատարանի աշակերտներն որք Միացեալ ընկեր վարժապետանոցէն եկած էին ընթացաւարտ դուրս եկան:

Այդ ընթացաւարտ վեց աշակերտներ ուսում են հայտնէն գրաբար և աշխարհագրաբար լեզուներով գրել տրձակ և ուսումնաւոր, Հայոց մատենադրութեան պատմութիւնը մինչև մեր օրեր ուսումնաւոր են: Փրանսերէն և թուրքերէն լեզուներով թուրքաճանութեանց (բերաւ. նաղի և դրաւոր) վարժուած են, կրօնագիտութիւն, ընդհանուր ազգաց պատմութիւն, թուագիտութիւն, երկրաչափութեան եւ անկիւնաչափութեան սկզբունքը, տնտեսականութիւն (պարզ և կրկնատոմար) բնական պատմութիւն, բնագիտութեան, տարրալուծութեան, հոգեգործութեան սկիզբունքները և ուսումնական բնական և քաղաքական (քառասունէն գծելով) աշխարհագրութիւն ուսում են: Նոյնպէս և գծագրութեան, գեղագրութեան, ձայնագրութեան և մարմնամարզի բաւական աշխատած են:

Հիմնադիր տեսուչը վարժարանի ուսումնական և հաշուական տեղեկագիրը կարդաց, որմէ տեսնուեցաւ որ վարժարանը տարեկան 22120 դահեկան հասոյթ ունեցած է և ծախուց գումարը

յանգած է 23655 դահեկան: Ըսել է ուսուցիչներ իրենց կողմէ բաւական զուգործութիւն ընելէն զտ՝ վարժարանի Հիմնադիր տեսուչը ապով մի տարի ձրիապէս աշխատելով և այդ հաստատութեան պահապան հրկտակն ըլլալով հանգեւծ իւր քաւկէն վարժած է 1535 դահեկան:

Պարգևատրելի հանգեւծին ներկայ գտնուեցան Գեր. Երեմիա եպիսկոպոս ի դիմաց Ամեն. Խորմեան սրբազանի որ անձնական տկարութեան պատճառով բացակայ էր, Վահմ. կեդրոնական կառավարիչ փաշան ի դիմաց նահանգապետ փաշայի, Վահմ. Կոմսարական պէյ, հիւպատոս Ռուսիոյ ի վան, և այլ կրօնական և աշխարհական բազմութիւն: Զինք:

Գահութեան արժանի է որ սոյն վարժարանն նահանգապետ փաշայի հոգածութեան և խնամոց յանձնուած է և որ շատ տեսակէտով իւր օգուտն ունի:

Կրթական սոյն անխնայ մշակն հաստատի եմք որ իւր ճիգերն ի մի վայր մտնի փոփելով այս տարի նոր և զօրաւոր դարկ մը պիտի տայ իւր հաստատութեան ևս աւելի կանոնաւորութեան և զարգացման, նոյնպէս մեք և մեզ հետ փորթուղականն ի մօտոյ ճանչողներ հաւանաբար եմք որ եթէ այդ անկուն հայրենասէրն գտնաւոր ունենայ ամենքն ալ սարեւ օրտով մինչև յետին լուսնայ կը մտնէ իւր ձեռնարկին յաջողութեան և ի զլուսն ելնելուն համար, բայց ամենքս ալ գիտեմք որ փորթուղականն չէ այն անձերէն որք ազգաօրրութեան կրթութեան և պատրուակին տակ քրդական աւաքեցութիւններ, ուրիշ և նոր տեսակ հարստահարութիւններ կը գործեն, որոյ մէկ թարմ ցուցանքը տակաւին հրապարակի վրայ է: Փորթուղական հարուստ չէ, և իւր ոչ հարստութիւնն իւր առաքինութեան և ճշմարիտ հայրենասիրութեան մէկ կենդանի դրաւակունը կրնայ համարուիլ:

Ինքը Պօլոյ տղայ, քիչ շատ փոփուկ բարձերու վրայ ոնած մեծցած, բայց հայրենեաց սէրը օրպէս մագնիս քաշած տարած է Հայաստանի սիրտն ու հոգին եւ զոյգ վառապաւրկան ուղեորհ, և անդ իւր կրթական մեծ գործը յաւաք կը վարեն ամենայն եւանդեամբ:

Իցիւ թէ բովանդակ Հայաստանի մէջ

տասն հատ փորթուղական ունենայինք ազգասէր, խոհական, լուրջ, արթուն և անձնուէր, այն տտեն մեր կրթական գործը բարւոք ուղղութիւն կառնէր ուրոյ զուգահեռական կերպով խոտորնուկը կրնայ օպտուսիլ մեր այժմու թեթեւաբարոյ գործիչներէն որ ի դաւառա:

Բայց ի՞նչ օր ալ ըլլայ փորթուղականն անձնութեանը, զոհողութիւնն ալ չափ մ'ունի, եթէ ունի պատրաստ է տալու, իսկ եթէ չունի ի՞նչ ընէ: Եւ ապաքէն կրնկրկի և մէկ կողմ կը քաշուի, և այն տտեն թո՛ղ տառնեակ Երեմիաներ և հարիւրաւոր բուեր սղբան և վայեն, ի՞նչ օգուտ ողբէ: Գործելու տտեն գործելու է, խրախուսելու տտեն խրախուսել պէտք է, օրպէս զի Հիմնաւորական ևս տառաւորաբանքի և ձեռնարկած գործն յաւաք տանի:

Հայրենեաց հորիզոնին վրայ այսպիսի հաղաւթիւտ անձնաւորութիւնք մէկ մէկ գիտաւոր տաղեր են: Երբ մեծ գերմանիին խաղալու ազգային վերածնութեան գործին մէջ:

Մեր հարուստներ մերկանալու են այլ ևս վայրկեանական և վայրենական հաճոյից պատմութեան, և անոնք որ ոտակ ոսկի ունին և ուրուկի կեանք, պէտք է գիտնան թէ ոսկին աւանակ կը շինէ այն ամեն տէրերն՝ որ պայն գործածել և վայելել չեն գիտեր: Վայելել ըսելով միայն կովի պէս ուտել, իմել հասկնալ պէտք չէ, վայելել կըսուի այն բանին որ ուրիշին ալ վայելել կուտայ բարիք մը ուսկից բաղդը կամ գիտաւածը համեմատաբար շատ տուեր է իրեն:

Կենաց ազնուութիւնն այն է, երբ ազնիւ գործերու ակնատուփ մը կը շինէ մարդ զիւր կեանք իւր ձեռքը:

Ճշմարիտ կեանքն այն է երբ իւր կեանքով այլոց կենդանութիւն կուտայ:

Կենդանութիւն այն բանին կըսուի երբ անգործներու զօրութիւն, նեղեւունքներու օգնութիւն, յուսաբեկներու արիւթիւն կընձեռէ և կը ներշնչէ:

Այս տեսակէտով:

Այս տեսակէտով մեք դարձեալ մեր բարեկեցիկ ազգայնոց ուշադրութիւնը կը հրաւիրեմք վանայ կեդր. վարժարանի վրայ և մեր վանեցի եղբարց ջերմապէս կը յանձնարարեմք, օրպէս զի իրենց մէջ հանգանակութեամբ և չքաւ

նոր ուսանողաց արդեգրութեամբ սա-
տար և պաշտպան կանգնին վանայ սոյն
կենսատու և փառաւոր հաստատութեան:

— «Զօգուտն ձեր դուք գիտեցէք»:
Խ. Յ. Ս.

Հ Ա Յ Հ Ն Ր Ո Ս Ը

Երէկ ցերէկ հետաքրքիր ժողովրդ-
եան խառն բազմութիւն մը գիմած էր
Բերա Թէփէ-պաշիի պարտէզին առջեւ
խանիլ, տասն և իններորդ դարու նոր
Հէրակէն Բանաիի և Սերաստացի հե-
րոս Սիմոնի մենամարտութեան հանգի-
սատեա ըլլալու:

Ամալը Մէսհիսէն մինչև Կալաթա Սէ-
րայի լայն պողոտայն տեսնել ձգելու տեղ
չը կար. ամեն դատակարարէ մեծ բազ-
մութիւն խառնեցաւ զմիմեանս կը յղէին
Բքնաիի լայն «ավիդօն» համաձայն որ
ամբողջ պատեր բանած էր և որ կը հրա-
ւիրէր ըսելով:

— Ներկայ գտնուեցէք պարօններ և
հիացէք —:

Ժամը ութն անցեր էր. հետաքրքիր
բազմութիւնը թատրոնէն ներս խառնել
կուղէր, և ահա մեծ եղաւ ամենուն
զարմանքն երբ լսեցին որ կառավարու-
թեան հրամանաւ արգելուեր է մենա-
մարտութիւնն և Հայ հերոսը Պ. Սիմոն
Բերաի ոստիկանայեա վահմ. Պահրի
փաշայի հրահանգով փառաւոր կառք մը
գրուելով իւր պանդուկը զրկուեր է:

Կրտսէի թէ վահմ. Պահրի փաշա և վե-
ցերորդ շրջանակի թաղապետութեան
նախագահ վահմ. Պաքալ տեսնելով
որ ժողովուրդը մեծ սրտայալզութեան
մէջ է ոյն հաշակաւոր ըմբռնմանից
միմեանց փաթթուելէն, և նախատեսե-
լով որ Հայ հերոսին խիտ հաւանական
յաղթանակին վրայ յուզուած մէ տեղի կու-
նենայ և ցաւալի վախճանի մը կը յանգի
գործը, որոշեր են արգելել և Հայ հե-
րոսը պատուով ետ դարձնել:

Հայոց օրտի ուրախութիւնը իրենց այ-
տերուն վրայ կը ցուար:

Փառք Սերաստիոյ, շատ ազրի՛ Հայ
հերոսը կարիճ Սիմոն:

Ահաւանիկ Մայր եկեղեցւոյ Ընտրո-
ղական ժողովոյ Թաղ. խորհրդոյ ընտրել-
եաց համար պատրաստած եռապատիկ
ցանկը:

- Աբրահամ էֆ. Գ. Տամատեան
- Ազարիկ էֆ. Աստուածատուրեան
- Ազարիկ էֆ. Յարութիւնեան
- Ալիքան էֆ. Գալաթեան
- Աւետիս էֆ. Արևեան
- Գրիգոր էֆ. Սուճուեան
- Եաղուպ էֆ. Ստեփանեան
- Ջաքար էֆ. Գալաթեան
- Ջենոբ էֆ. Ֆէնէսեան
- Կարապետ էֆ. Մանուէլեան
- Տոք. Կոպէրնիկ էֆ. Հիւնքեարպէ յէնտի
- Հայրապետ էֆ. Ալաճաճեան
- Մանուէլ էֆ. Խաչատուրեան
- Մանուկ էֆ. Արզրեան
- Մարկոս էֆ. Ալաճաճեան
- Մարտիրոս էֆ. Էքսէրճեան
- Մաքսուտ էֆ. Սարգիսեան

- Մեհրապ էֆ. Էնէսեան
- Մկրտիչ էֆ. Եղեաճեան
- Մկրտիչ էֆ. Կալաթեան
- Մկրտիչ էֆ. Կէնեան
- Մկրտիչ էֆ. Կարճեան
- Մկրտիչ էֆ. Էլիքեան
- Մկրտիչ էֆ. Կունեան
- Յակոբոս էֆ. Կարկիլէճեան
- Յարութիւն է. Կիւմիւշկերտեան
- Յովհաննէս է Միքայէլեան
- Յովհաննէս է Գ. Ղ. Պէղաղեան
- Յովսէփ էֆ. Յէօվլէթեան
- Պաղտատար էֆ. Գօլօլեան
- Պօղոս էֆ. Դըմճեան
- Ռուբէն էֆ. Կէնեան
- Սարգիս էֆ. Դըրաճեան
- Սիմոն էֆ. Հիւնքեան
- Ստեփան էֆ. Քէօսեան
- Տօք. Տիգրան էֆ. Աճէմեան

... Խմբագիր Տէր:

Հոգաբարձութիւնս մեծաւ շնորհա-
կալութեամբ կը հրատարակէ Ձեր պատ-
ուական լրագրոյն միջոցաւ փետրվար
ամսոյ նուիրաւաւ ազգայնոց անուանը:

Կիւլպէնկեան Սերովաէ էֆ. ինչ- Դըշ-
պէս շատ աւելի մէջ, այս ան-
գամ ևս իւր արհիւ օրդոյն հար-
սանեաց հանգիսին աւթիւ բարե-
հաճեցաւ նուիրել 30 Օսմ. ոսկի 3240

Ամասնական խնդրոյ մ'առթիւ
շնորհիւ Ձմիւռնիոյ բարեխնամ Ա-
ւաջնորդ Դեր. Տ. Մելքիսեդէկ
Եպիսկոպոսի 540

Իււս. Եւսեպ-
Բերովաէ Գալաթեան 4080
Տիկին Մարիամ Սէլեան 540
Թաթ. Բիւն Մահալեան 540
Յակոբ Թէրզիպաշեան 486

Ձմիւռնեացի Աւետիքեան էֆ. է
վան հանգուցեալ արկին Սուլ-
թան Աւետիքեանի 324

Սամաթիոյ յօնամատար Միւս-
թիւն Ազգ. Հիւանդանոցի» ի կող-
մէն, ձեռամբ Միհրան էֆ. Կա-
րապետեանի 480

Մատիկեան եղբարք 408
Մանուկ Արզրեան 60
Մկրտիչ Կ. Գալաթեան 60
Ջէնոբ Գալաթեան 55
Յակոբ Մարտիկեան 54
Յարութիւն Խըզըլեան 54

Ոմն ձեռամբ Յարութիւն էֆ.
Սամանճեանի 50

Ի Գուճգարու Տիգրան Յարու-
թիւնեանի սրճարանէ հացադին
Յուն. ամսոյ 20
Սարգիս Տամիլեան 20
Տիկին Արմաւենի Մելքոնեան 20

7434

Միհրան Տէօքմէճեան իւր հարսան-
եաց հանգիսին աւթիւ 14 օխոյ շա-
քարեղէն,

Մարտիկ Նշատաճեան 30 օխ. Եւսե-
պա,

Գործալի տնդրանիկ 15 օխ. Գիւնի,
Գործալի Մ. Մկրտիչ և Ժամակոչ-
եան Համբարձում 150 օխ. կաղամբ,

Ս. Ղ. Պարտիզպանեան 60 բաքէթ օխ-
կարի Թուղթ,

Եօղլատու հեռագրատան 2 տեսչի
Միհրան էֆ. Գիւրքճեան բարեհաճեցաւ
նուիրել Որբանոցին

1 տարեկան «Այո» հանդէս

1 » Բուրաստան Մանկանց
Մետք յարգանք

Ի դիմաց Հիւանդ. Հոգաբարձ.

Ատենադպիր Ատենապետ

Տիգ. Կիւմիւշկերտ. Միք. Յակոբեան

1 մարտ 1883

Գրաս. Ազգ. Հիւ.

Կ. Պօլիս

Ն Ե Ր Ք Ի Ն

Մայրաքաղաքիս տէրութեանց գեո-
պանները Մեծ Եպարգոսին այցելութեան
երթալով, իւր եղբորը մահուան աւթիւ
ցաւակցութիւն յայանցին:

— Վեհ. Սուլթանը լսելով որ Մեծ Ե-
պարգոսը իւր եղբորը մահուան աւթիւ
քանի մը օրէ ի վեր Բ. Դուռը չէ կրցեր
երթալ, իւր երկրորդ սենեկապանը
զրկել է Սաիա փաշայի աւտովական վի-
ճակին վրայ տեղակութիւն տանելու հա-
մար:

Մեծ Եպարգոսը շաբաթ օր իւր պաշ-
տօնին գլուխն անցաւ:

— Գերմանիոյ կայսրը Սաիա փաշայի
Պէրլինի դեպքան կարգուելուն հաւա-
նութիւն յայանելով, նորընտր դեպքա-
նը այսօր վաղը իւր պաշտօնատեղին պի-
տի մեկնի:

— Ձրոյց կը պաշտի թէ Բ. Դրան կող-
մէն Սերովաէ փաշա Մանուկ պիտի եր-
թայ Ձորին թագադրութեան հանգիսին
ներկայ գտնուելու համար:

— Մայրաքաղաքիս աւանական դեո-
պանատան թարգման Պ. Մաքսիմօֆ Մու-
սուլի աւանական հիւպատոս տնտեսն-
ուեր է:

— Սօֆիայի աւանական նախորդ հիւ-
պատոս Պ. Հիթթով Աղէքսանդրիոյ աու-
ական հիւպատոս տնտեսներ է:

— Օսմ. կառավարութեան կողմէն
Գաղղիոյ հողագործական գործակերը
զրկուած աշակերտք այս օրերս քննու-
թիւն տալով, վկայական ստացեր են:
Ուստի մայրաքաղաքս վերադառնալու
համար Բ. Դրան հրամանին կողմեն.
Բ. Դուռը արդէն Օսմ. պանդոխին հրա-
ման ըրեր է աշակերտաց ճամբու ծախքը
հոգալու համար:

— Փիլիպէէն հասած նամակներ կը
ժանուցանեն թէ՛ կառավարին և աւանա-
կան ընդհանուր հիւպատոսին յարաբե-
րութիւնը օրը ժամանակէ մ'ի վեր ընդ-
հասած էին, վերահաստատուեր են:
Գանի մ'օր առաջ Վոկորիտէս իշխանը
Պ. Քրէպէլի աղաչել է օր դուրսի մը
պատճառաւ քօյն երթայ. տեսակցու-
թիւն մ'եղեր և յարաբերութիւնը վե-
րահաստատուեր են: Հեռակալ օր օր
Ռուսիոյ կայսեր գահակալութեան տա-
րեքարձի օրն էր, Վոկորիտէս իշխանը
Պ. Քրէպէլի այցելութեան երթալով, շը-
նորհաւորեր է: Պ. Թը Քրէպէլ Արևել:

հան-իւսմէի մէջ երկար ատեն չդիտի մնայ: Վառն զի Եգիպտոսի ընդհանուր հիւպատոս անուաներ է հանգուցեալ Պ. առ Լէքոի տեղ, և իւր յաջորդը արգէն որոշուած է, թէ և պաշտօնագէտ գեա ծանուցուած չէ:

— Շարաթ օր Գերմանիոյ կայսեր ծը- նընդեան ատրեգարնի օրն ըլլալով, գեր- մանական գեապանատան մէջ յատուկ պատարագ մատուցուեցաւ: Կրօնական արարողութենէ վերջը Պ. առ Բառովիձ գեապանատան և հիւպատոսարանի բա- լօր պաշտօնէից հետ առաջ գաղթակա- նութեան շնորհաւորութիւններն ընդու- նեցաւ: Վեհ. Սուլթանը իւր թիկնապա- նէն մին Պ. առ Բառովիձի շնոր- հաւորութեան համար խնդրելով որ կայ- սեր հաղորդէ:

— Ֆիլիսոփոսիոյ լրագիրը կը գրէ թէ Ալէքս. փաշա հրաման ըրեր է որ գա- աւսին վերջին բարեփոխեալ երեք պիւա- ճէն թարգմանուի, Բ. Դուռը շրջելու համար, որ պէս զի Սուլթանին կառավա- րութիւնը Արեւելեան-Բուսթիլի վերջին ե- րեք տարիներու հասութից ի մօտայ տե- ղեկութիւն ունենայ, օրովք Բ. Դուռն պա- հանջած տուրքը վճարել անկարելի է ե- ղեր:

— Կրէտէի կուսակալ Ֆոթիոտէս փա- շա Ֆրէսէրիք Շարլը իշխանին ի Կրետէ այցելութենէն վերջը մայրաքաղաքս պի- տի գալ:

— Սերվիոյ կառավարութիւնը Ձարին Թագադրութեան հանդիսին ներկայ գտնուելու համար քաղաքային և զինու- րական բարձրաստիճան պաշտօնատարներ- րու պատգամաւորութիւն մը պիտի ղրկէ:

— Անգղիական գեապանատան զին- ւորական կցորդ Թրօթթըր հաղարդեալը շարաթ օր Ձմիւռնիայէն մայրաքաղաքս հասաւ:

— Երէկ Ձամլըճա մաքառտան պաշ- տօնեայներէն մին սպաններ են. սճրա- գործները գեա գտնուած չեն:

— Էտիրնէի գաւառ Արապաճը Շաքիր և իւր ընկերը Խալիլ անուն անձ մը ըս- պանած ըլլալով իրենց տան մէջ, սպա- նիչք պատժական տտենի կողմէն մահ. ուն գառապարտուեր են: Շաքիր սճի- րը խոտովանելով ըսեր է թէ ինք վերօ- յիշեալ Խալիլը կողպեալու համար իւր տունը տարած և երկու ընկերներով գի- շերը զայն սպանած և գիւղը տոպրակի մը մէջ դնելով ջրհօրը նետած է:

— Պօլիս Պայագիտի հրապարակին մօտ կարնեցի Մկրտիչ անուն սեղանաւոր մը խանութին վրայ փշասակար վերտառու- թիւն մը գրած ըլլալով, վերտառութեան տախտակը ստիկանութեան կողմէն վար տանուեր և Մկրտիչն ալ Արդարութեան պաշտօնատանը տարուեր է:

— Այս շաբթու եկած անձրևէն Ձա- խարիս գետը յորգեր և Ատաբաղարի կապաւնայ եղեր: Քէօթահիսթի Բարա-

հիտարի միջև երթեկեկութիւնք գագրեր են: Այսօրնի մէջ ալ Գաւառու գետը յոր- գելով կամուրջ մը փլուցեր է:

— Վագըթ կըռէ թէ՛ Նօրատունկեան Գաբրիէլ էֆ. արաքին գործոց պաշտօ- նատան մէջ երկար ատենէ ի վեր կառա- վարութեան ծառայութիւններ մատուցած ըլլալով, ընդ հուպ մեծ պաշտօն մը պի- տի արուի իրեն:

— Սպարապետի դռնէն տանելիք ու- նեցող վաճառականաց պահանջից երկու մօր հատուցուած սակայն երրորդ մօ- յը անվճար մնացած ըլլալով, յիշեալ վա- ճառականք երէկ Մեծ եպարգոսին ներ- կայացեր են: Մեծ եպարգոսը սիրով ընդուներ է զիրենք և խորհուրդ տուեր է որ մէջերնէն երկու հոգի ընարելով երեքշաբթի օր իրեն ղրկեն, որպէս զի երրորդ մօսի հատուցման միջոցներուն վրայ մէկտեղ խորհին:

— Վագըթ կըռէ թէ կուսակալու- թիւններէն շատ մը գանգառագրեր ե- կած են Բ. Դուռը Պարսիկ հիւպատոսաց բանած ընթացքին գէմ, որոնք ուղած մարդոց պարսկական անցագիր կուտան և իրենց հպատակները թաղապետական տուրքէ ազատ պահելու կը ջանան եղեր: Բ. Դուռը այս ապօրինաւոր ընթացքը ի նկատի առնելով, նոր որոշում մը պիտի ընէ Պարսից գեապանին հետ բանակցե- լով:

— Իմ մարմնոյս և թողմանս համար միշտոր ինչ կարգադրութիւն որ ընէ, բնաւ չդիտի հակառակիք, Արգէն ձախ ձեւքիս մէջ տօմս մը կայ, որ անոր կը վերաբերի եթէ առանց բաւ մ'արաւատանել կարենա- լու սպաննուիմ, ձեւքս բացէք և առմը անոր յանձ- նեցէք:

— Ամենը այսքան է:
— Այսքան:
— Ատրճանակները լեցուած են:
— Լաւ, լորտ թանկէյի իմաց տուէք:
Երիտաւարդներէն մին լորտ թանկէյի քով գնաց:
Միւրը հինգ քայլ չափեց:
Բօլան տեսաւ որ հեռաւորութիւնը կարծածէն ա- լելի մեծ էր:

— Ներեցէք ըսաւ նա, ես երեք քայլ ըսած եմ:
— Հինգ, պատառտանեց չափող երիտաւարդը:
— Բայց կը խալիք սիրելի բարեկամս:
Դէպի սըր ձօնի գործաւ և աղքատը անոր կարծիքն հարցուց:
— Երեք քայլը ողէկ է, պատառտանեց սըր ձօն խանարհելով:
Բնաւ ոչ ոք իրաւունք չուէր բան մ'ըսելու, զի եր- կու սոսիք հոսմակարծիք են:
Հինգ քայլը երեքի էջեցուցին:
Յետոյ երկու թուր գետինը դրին իբրև սահմա- դիծ:

Սըր ձօն և Բօլան մօտեցան, մինչև որ իրենց կօշ- կին ծայրը թուրին դրաւ:
Յայնժամ երկուքին ձեւքն ալ մէյմէկ լեցուն ա- ւըրճանակ տուին:

չափս զարմացած էր Բօլանի Պ. առ Պարթօլի հետ մեծ նամարտութեան միջոցին, վերստին երևան եկաւ երբ յիշեալ ճամբան մտան:

Բօլան այնպիսի զուարթութիւն մը զգաց որ թերևս չափազանց կարծուէր, եթէ յիրաւի որոշ և պայծառ չը լինէր:

Երկու երիտաւարդները սրբ քաջութեան մասին զի- րար շատ աղէկ կը ճանչէին, այսպիսի անհոգութեան մը առջև բոլորովին ապշած էին, պարզ և ուղիղական մենամարտութեան մը մէջ յօրում անտարբեր և ճար, տար եզող անձը իւր հակառակորդին յաղթելու յոյս մը կուսնայ, կարելի է անհոգութիւն ըսուածէն բան մը հասկնալ: Սակայն ներկայ մենամարտութեան մէջ ոչ անտարբերութիւն կար և ոչ յաջողակութիւն որ կա- րենան մարդիկները աղաւտել եթէ ոչ մահուընէ դանէ տհաւոր վերքէ:

Եւ սակայն Բօլան իւր ձին կը մտրակէր որոշեալ տեղին շուտ հասնելու փափաքով, այնպէս որ որոշեալ ժամանակէն հինգ վայրկեան առաջ Միւլէթի ծառառ- տանին ծայրը հասած էր:

Մարդ մը կը պարտէր հօն:
Բօլան սըր ձօնը ճանչցաւ:
Երկու երիտաւարդները Բօլանի դէմքը լու մը քըն- նեցին սըր ձօնը տեսնելուն պէս:

Ի մեծ զարմացումն տեսնուեցաւ որ Բօլանի դէմ- քին վրայ գործված թաւն բարեփոխութիւն մը կը փայ- լէր:

Ձիերուն մէկ ստուսմէն վերջը չորս քլիւաւոր ձիա- ւորք սրբ տեսարանին գերասաններն էին, իրարու միա- ցան և զիրար բարկեցին:

ԳԱՂՂԱՐԱՆ ԳԵՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
ԸՍՏ ՕԼԷՆՏՐՈՅԻ

Ա. Մ. Գարապետյան

Սոս րնտիր անվճար քերականութիւնը
բաւական ժամանակէ ի վեր սպառած
ըլլալով, ազնիւ ժողովրդեան փափաքա-
նացը և խնդրանացը համաձայն հարկ
հաւարութեան որոշութեամբ կրկին
տպագրել:

Կերպարանագրին է Մ. Յ. Փափազեանի
կազմատունը Բաղրեան խան վերի յարկ
թիւ 15, և Ուղլուն չարչի Գիլիտ խանի
կարգ թիւ 370 Գրատուն գաւառական,
Ս. Յ. Փափազեանի վաճառատունը: Դին
15 դահեկան:

ՏՈՒԹ. Մ. ԿՐՃԻԿԱՆ

Մանագետ Ջղային հիւանդութեանց

Գառն ունի ծանուցանել յարդոյ հասարա-
կութեան որ այս անգամ այլեւայլ կողմերէ ի-
նչոն դիմող հիւանդաց դիւրութիւն ըլլալու հա-
մար, որոշած է ամեն օր ժամը 9 Էն 44 Պո-
լիս կամարին դիմաց, Մեծ. Գիւլիսեան եղ-
բարց դեղարանը, Ջղային ամեն տեսակ հիւան-
դութեանց համար իրեն դիմողները ընդունիլ,
և կիրակի օրերը մինչեւ կէս օր, ըստ սովո-
րականի իւր տան մէջ կրնողներ, Պէշիկթաշ
Ենի մահալէ փոստ ճատագործի Թիւ. 48:

ԱՊՐԱՅՈՅՑ ԶՇՄԱՐՏՈՒԹԵԱՆ

Ի ձև հարցման և պատասխանոյ
Տարադրութիւն Արամեան
Կը ծախուի բոլոր գրականութեանց քով
ի դին 5 զրուշ:

ՏԵՐ-ԿԱՐԱՊԵՐ

Մ. Յ. ՄԵԼԻՔԵԱՆ

Իրգալ փաղա խաւ քիւ 14

ՓԱՆԱՍԷ

ԴԵՂ ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԵՒ ԴԵՂ ՍԱՄԱՐՍՏԻՈՅԷ

Կը ծախուի Միւսնեան եւ Ընկերաց Ամերիկեան վաճառատունը ի Ղալաթիս Կ. Պօլսոյ:
Փանաւն իւր օգտակարութեամբ, ինչպէս Ամերիկայի եւ Եւրոպոյ, նոյնպէս եւ Թուրքիոյ
քիւլայ եւ այլ կողմերը մեծ ընդունելութիւն գտած է:

Փանաւն գեղացւոյն եւ գաւառացւոյն բժիշկն ու բարեկամն է, եւ մեծ օրհնութիւն
մը համարուած է այն տեղերուն համար, ուր բժիշկ ու գեղ եւ դարման հազիւ կը գտնուին:
Փանաւն բուսեղէններէ բաղադրեալ լինելով բոլորովին անմիասն է: Փանաւն այրածին ցաւը
կ'առնէ ու քիչ ատենի մէջ կը բուժէ. նոյնպէս եւ ծարմնոյն կտրուած ու ճմլուած տեղե-
րուն ցաւն ու բորբոքը շուտով կ'անցնէ:

Ջղային, յօղային եւ ոսկրային տառակ ցաւերը բուժելով՝ առհասարակ կը հան-
դարեցնէ: Ստամոքսի, փորի եւ աղեաց ցաւերը կը կտրէ ու պաղէ յառաջ եկած դժուարու-
թեանց առաջը կ'առնուի:

Փանաւն ակաւոր օտարակ ցաւերը շուտով կը բուժէ: Մարմնոյն կտրուած կամ վիրա-
ւորեալ կողմերն առատ փանաւն քոնով շուտ կը բժշկուին ու կը դոցուին: Փանաւն կը
բժշկէ նաեւ փորձարութիւն, թանջը, հազ, ջերմ, կոկորդի բորբոք եւ ուռցք, մէջքի ցաւ
եւ այլ դանաղան ախտեր, որոց օկորնապատճառը դրեթէ նոյնն են: Այսպէս կը վկայեն շա-
տեր, որք փորձած են: Ընտանիք իրենց տան մէջ ու պանդուխտք եւ ճանապարհորդք իրենց
մօտ փանաւն պահելով եւ յանկարծական դժուարութեանց տան դործածելով մեծ օգուտ
կը քաղեն եւ ծանր հեռեկանաց առաջը կ'առնուն: Փանաւն հեղուկ է, որ թէ՛ մարմնոյն
վրայէն քսելով եւ թէ՛ խմելով ալ բժշկութիւն կը գործէ:

Գործածութեան կերպը հետն է: Գլխաւոր վաճառատեղին է, Ղալաթիս Ենի-ճամիի դրան
կից Միւսնեանին Ամերիկեան վաճառատունը, նաեւ մայրաքաղաքի գեղադործաց քով ու գա-
ւառներն ալ կը գտնուին:

Սըր ճօն կատարելապէս հանդարտ էր: Ետեայն
դէմքին վրայ խոր մեղամաղձոտութիւն մը կը տեսնու-
ւէր:

Յայտնի էր որ այս հանգիստումը իրեն վշտագին
կերէր այնչափ որչափ Բօլանի հաճոյ կը թուէր:

Ձիէն վար իջան, երկու վկայներէն մին ծառային
ձեռքէն առաւ տարճանակի տուփը, և ծառայներուն
հրաման ըրաւ որ ծառաատանին մէջ պտըտին իւր ձիե-
րը պտըտցնելու համար: Ասոնք տարճանակի ձայնը լը-
սելուս պէս պիտի մօտենային: Սըր ճօնի ապառուորն
ալ անոնց հետ խառնուեցաւ:

Երկու հակառակորդք և երկու վկայները անտուրին
մէջ մտան: և ներսերը խորատուգիցան յարմար տեղ մը
գտնելու համար:

Ինչպէս Բօլան նախատեսած էր, անտուր անապատ
էր: Ճաշի առան ըլլալով բոլոր պաշտօնները տուն դուր-
ձած էին:

Անտուրին մէջ առանց ծառի բաց տեղ մը գտան որ
պարագային շատ յարմար էր:

Վկայները Բօլանի և սըր ճօնի նայեցան:

Ասոնք գլխով հաւանութիւն յայտնեցին:

— Բան մը փոխուած չէ, հարցուց վկայներէն մին
լորտ թաղէյի սեղանով խօսքը:

— Պ. տը Մօնթրէլը չհարցուցէք, ըսաւ լորտ թաղ-
լէյ: Ես հօս իւր իրաւասութեան ներքեւ կը գըտ-
նուիմ:

— Ոչինչ, ըսաւ Բօլան:

Ստորճանակները տուփէն հանեցին եւ ոկտան լե-
ցնել:

Սըր ճօն մէկ կողմ քաշուած իւր գաւառներին ծայ-
րովը բարձր խօսերը կը խառնէր:

Բօլան անոր նայեցաւ: պահ մը կարծեա վարանեցաւ,
յետոյ հաստատուն որոշում մ'ընելով, անոր քով գնաց:
Սըր ճօն գլուխը վեր վերցուց և երեւի յուսով մը ըս-
պասեց:

— Միւրտ, ըսաւ Բօլան, ինչ ինչ պատճառներով
ձեզմէ ցաւելու իրաւունք ունիմ: Ետեայն ղձեղ ալ
խօսքին տէր մէկը կը կործնի:

— Եւ իրաւունք ունիք, պատասխանեց սըր ճօն:

— Եթէ ինձմէ վերջը ապրիք, խօսք կուտաք մի
և նոյն բանն ընելու ինձի ինչ որ ըրիք Ավինեօնի մէջ:

— Բնաւ հաւանականութիւն չկայ որ ձեզմէ վերջը
ապրիմ ես, պատասխանեց լորտ թաղլէյ, բայց ցորչափ
շունջ ունենամ, միշտ ձեր տրամադրութեան ներքեւ
պիտի ըլլամ:

— Ըսել կուզեմ թէ իմ մարմնոյս տեղը օրոշելու
համար կարգադրութիւն մ'ընել պէտք է:

— Ինչ որ Ավինեօնի մէջ ըրիք, հօս ալ մի և նոյնը
պիտի ընե՞ք:

— Այո մի և նոյնը միւրտ:

— Լաւ... ապահով եղիք ուրեմն:

Բօլան սըր ճօնը բարեկեց և իւր երկու բարեկամաց
քով եկաւ:

— Եթէ ո՛ր է գթադրութիւն մը պատահի, մա-
նաւոր յանձնարարութիւն մ'ունիք մեզ ընելու հարցուց
անոնցմէ մին:

— Մէկ հատ:

— Ինչ է: